

Karel Hudeček

Architektura přelomu pozdního historismu a secese na příkladu díla čelákovického stavitele Konstantina Saxe

Oponentský posudek bakalářské práce

Karel Hudeček se tématem své práce zařadil do proudu autorů, kteří v posledních letech zpracovávají méně známé či zcela neznámé stavitele, jež svou architekturou výrazně zasáhli do charakteru menších měst na přelomu 19. a 20. století. Již z tohoto konstatování vyplývá nesporný význam obdobných výzkumů: zmapováním těchto postav se dostáváme ke kořenům proměny, která zasáhla nejen velká architektonická centra, ale právě – a možná zejména – drobná sídla, která byla dosud doteků velkoměstské architektury ušetřena.

Hudečkova práce jde výrazně nad rámec prostého soupisu staveb a jejich případné slohové charakteristicky. V úvodních kapitolách plasticky ožívá jak prostředí, z něž stavitel vyšel, tak sama obec, v níž realizoval své hlavní stavby. Důsledný zájem o každou informaci o Saxovi, jeho rodině, či okolnostech vzniku staveb vytvářejí z práce překvapivě hlubokou sondu do dobového prostředí a myšlení. Respekt, který ze strany autora vůči stavitelovi a jeho dílu z textu cítíme, nás rychle zbavuje odstupů i případných předsudků, které by mohli znejasnit složité souvislosti jeho kariéry i peripetie vzniku jednotlivých staveb.

Saxovo dílo je pozoruhodné: od novobarokních počátků se velmi rychle dostává k mimořádně zajímavým variacím na téma geometrické secese, které by bylo možno zařadit mezi nezajímavější regionální projevy tohoto proudu v Čechách. Na „secesní“ etapu navazuje zvláštní poloha, synkretizující modernistické prvky různých proudů prvního desetiletí 20. století, aby dílo vyvrcholilo překvapivě strohým a v principu téměř rondokubistickým návrhem čelákovické sokolovny. Karel Hudeček tyto proměny podrobně sleduje a analyzuje. Velmi zdařilé jsou charakteristiky historizujících návrhů (v rámci novobaroča bych možná ještě více akcentoval dílo Friedricha Ohmanna a ze zdrojů stavby Johanna Lucase von Hildebrandt), dobře je zpracována secesní vrstva (která je dle mého soudu možná ještě pozoruhodnější, než autor uvádí). Charakteristika jeho pozdních děl je v kontextu s předchozími stavbami překvapivě příkrá – srovnání návrhu sokolovny s novoklasicistní bankovní architekturou je dle mého názoru poněkud zavádějící, stejně jako strohé hodnocení jeho posledního purizujícího rondokubistického návrhu. (jen na okraj – sokolovny byly v roce 2012 souborně zpracovány v knize Naprej!, jejímž editorem je Rostislav Švácha)

Hudečkovu práci považuji za vynikající příspěvek k poznání regionální architektury přelomu 19. a 20. století a velmi rád ji doporučuji k obhajobě, neboť bohatě naplnila požadavky kladené na bakalářskou práci. Jako hodnocení navrhuji výborně.

V Praze, dne 4.9.2015

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.